

Rotterdam, 30 juni 2026

Betreft: **Reactie MfN op Kamerbrief over toegang tot het recht, centraal mediatorsregister**

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft op 29 juni 2026 de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang van het dossier rondom een centraal mediatorsregister (wettelijk register). Daarbij is ook de brief van de kwartiermaker en zijn adviescommissie bijgevoegd.

MfN blijft voorstander van een wettelijk kwaliteitsregister dat voortbouwt op de kwaliteit die de afgelopen decennia binnen het MfN-register is ontwikkeld. Tegen die achtergrond kunnen wij de voorgestelde koers uit de Kamerbrief niet goed volgen.

De staatssecretaris geeft aan te willen verkennen hoe gekomen kan worden tot een wettelijk uniform kwaliteits- en normenkader voor mediators. Een uniform kwaliteitskader voor mediators bestaat al jarenlang. Het MfN-register kent uitgebreide registratievoorwaarden, opleidings- en examenvereisten, permanente educatieverplichtingen, kwaliteitstoetsing, peer review, klachtbehandeling en onafhankelijk tuchtrecht. Daarmee is sprake van een samenhangend en breed gedragen kwaliteitsstelsel dat in de praktijk goed functioneert. Verwijzers binnen en buiten de overheid vertrouwen al decennialang op MfN-register.

De kwartiermaker beschrijft in zijn brief dat kwaliteitsnormen voor mediators betrekking zouden moeten hebben op onder meer opleiding, examinering, permanente educatie, praktijkervaring en kwaliteitsborging. Dit zijn juist de elementen die al jarenlang onderdeel vormen van het MfN-register. De door de kwartiermaker genoemde bouwstenen zijn daarmee niet nieuw, maar vormen de basis van het bestaande kwaliteitsstelsel.

Daarnaast valt op dat de discussie in de Kamerbrief vooral wordt gevoerd vanuit het perspectief van mediators werkzaam binnen het rechtsbestel. Daarmee dreigt uit beeld te raken dat mediation een veel bredere maatschappelijke functie vervult. Dagelijks worden mediators ingezet bij familieconflicten, arbeidskwesties, zakelijke geschillen, buurtconflicten en tal van andere situaties waarin mensen gezamenlijk naar een oplossing zoeken, zonder tussenkomst van een rechter. Het belang van een goed kwaliteitsstelsel reikt verder dan alleen verwijzingen vanuit de Rechtspraak of de Raad voor Rechtsbijstand dan wel het Juridisch Loket. Ook burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties moeten kunnen vertrouwen op de kwaliteit en onafhankelijkheid van mediators.

Het proces rondom de uitvoering van de motie Ellian/Knops duurt inmiddels bijzonder lang. De motie dateert uit 2022 en sindsdien hebben betrokkenen veel tijd, energie en capaciteit geïnvesteerd in gesprekken over de toekomst van mediation. De adviescommissie signaleert dat het traject werd gekenmerkt door wisselende uitgangspunten, vertrek van bewindspersonen/personele veranderingen en vertragingen.

MfN heeft zich gedurende het gehele traject constructief opgesteld en blijft zich inzetten voor een wettelijk verankerd kwaliteitsregister dat het algemene publieke belang dient, consumenten beschermt en voortbouwt op de kwaliteit die de afgelopen decennia is opgebouwd. In ons position paper hebben wij eerder aangegeven dat een wettelijk register zou moeten aansluiten bij de bestaande kwaliteitsstructuur van het

MfN-register. De discussie zou daarom niet moeten gaan over het opnieuw ontwikkelen van kwaliteitsnormen, maar over de wijze waarop de bestaande kwaliteit wettelijk kan worden verankerd en voor alle betrokkenen herkenbaar en toegankelijk kan worden gemaakt.

Als het doel is om te komen tot uniforme kwaliteitsnormen voor mediators, ligt het voor de hand om te erkennen wat er al is opgebouwd, conform de motie. Juist daarom vinden wij dat de discussie niet zou moeten gaan over het opnieuw ontwikkelen van kwaliteitskaders, maar over de vraag hoe de bestaande kwaliteit kan worden erkend en benut ten behoeve van rechtzoekenden. Het opnieuw ontwikkelen van normen die in de praktijk reeds bestaan, draagt niet bij aan de voortgang waar rechtzoekenden én mediators op wachten.

Na jaren van overleg, onderzoek en verkenningen is het nu aan de Tweede Kamer om richting te geven aan het vervolg van dit dossier. MfN blijft daarbij pleiten voor een sterk, onafhankelijk en wettelijk verankerd kwaliteitsregister dat voortbouwt op de bestaande kwaliteit van het MfN-register en recht doet aan de brede maatschappelijke betekenis van mediation

Namens Mediatorsfederatie Nederland,

mr. Judith Simon-Emaus
Directeur-bestuurder

Nuttige links:

[Brief Staatssecretaris Van Bruggen – Toegang tot het recht, alsmede de brief van de kwartiermaker](#)

[Position paper MfN](#)